

Рушди барвақтии кӯдак чист?

Рушди барвақтии кӯдак марҳилаи муҳими ҳаёт аст, ки саломатӣ, беҳдошт, таълим ва рафтори кӯдакро дар тури ҳаёташ муайян менамояд.

Рушди кӯдакон равандест, ки дар натиҷаи таъсири мутақобилаи камолоти биологии майна бо муҳити зист ба амал меояд. Дар ин айём кӯдак имконият пайдо мекунад, ки малақаҳои навро аз худ кунад, худро дар ҷомеае беҳатар эҳсос мекунад ва дар он ҷо қадр карда мешавад. Рушд дар соҳаҳои гуногун сурат мегирад ва ҳам таъсири кумулятивӣ ва ҳам боздоранда дорад.

Давраи инкишофи барвақтии кӯдак марҳилаи муайянкунандаи рушди минбаъдаи ақлӣ, ҷисмонӣ ва нутқ дар ҳаёти ӯ мебошад.

Ин як давраи дарёфти имконоти бузург аст, ҳамоно марҳилаи осебпазир аз таъсири омилҳои манфӣ ба ҳисоб меравад.

Марҳилаи рушди бармаҳали кӯдак давраи беназири ҳаёт аст, ки дар он қувваҳои созандаи рушд метавонанд барои пешгирӣ ё кам кардани маъҷубият истифода шаванд.

“Даҳолати барвақтӣ ба кӯдак, волидон, оила ва муҳити иҷтимоии ӯ нигаронида шудааст.”

Ассотсиатсияи Аврупо оид ба муҳолиаи барвақтӣ (Eurllyaid).

Canada

AGA KHAN FOUNDATION

Ҳадамоти Оғохон оид ба тандурустӣ, Тоҷикистон

Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳамаи расмҳои дар ин варақа истифодашуда аз манбаҳои боз дар интернет гирифта шудаанд.

**ДАРЁФТ ВА
ДАҲОЛАТИ
БАРВАҚТӢ**

“Таъғир додани ибтидои қисса метавонад тамоми қиссаро таъғир бидиҳад.”

Даҳолати барвақтии кӯдакӣ чист ва чаро он муҳим аст?

Даҳолати барвақтии кӯдакӣ (ECD) ҳама гуна намуди фаъолияҳоро ифода мекунад, ки ба рушди кӯдак ва дастгирии волидонӣ пас аз муайянсозии ҳолати равонии кӯдак нигаронида шудааст.

Даҳолати барвақтӣ ба кӯдак, волидон, оила ва муҳити иҷтимоии ӯ нигаронида шудааст.

Оила-волотар аз ҳама.

Рушди мағзи кӯдак аз сифати муносибатҳои бармаҳал ва муошират бо волидайн ё парасторони кӯдак вобаста аст.

Оила- падару модар фарзанди худро аз ҳама беҳтар мешиносанд, қафомонии инкишофро аз ҳама тезтар дарёфт мекунанд ва аз ҳама бештар ба рушди фарзандашон таъсир мегузоранд. Дастгирӣ, таҷриба ва имкониятҳои, ки дар солҳои аввали ҳаёт ба вучуд меоянд, рушди кӯдакро ба таври назаррас ташаккул медиҳанд.

Кӯдакон аслан аз ҷудошавӣ аз як аъзои оилашон ва аз вайроншавии оила таъсири манфии бевосита мегиранд ва ҷиҳати дилбастагӣ ба онҳо водори мушкilotи эҳсосӣ ва равонӣ мегарданд.

(Кумитаи Ҳуқуқҳои Кӯдак)

Саҳми дарёфт ва даҳолати бармаҳал ин мубодилаи дониш ва малака бо оилаҳо барои пешниҳоди имконияти рушди кӯдак мебошад.

Принсипҳои даҳолати барвақтӣ ба он равона мегарданд, ки:

таваҷҷуҳ ба қобилияти кудак карда шавад, на ба тарафҳои заифи ӯ,
мусоидат ба интиҳоби оила ва назорати захираҳои дилхоҳ сурат бигирад.
муносиботи тарафайни волидон ва мутахассисони дарёфт ва даҳолати бармаҳал ташкил бигардад.

